

VIÐMERKINGAR:

Nationalisma, eitt virus

Heri Mohr

Tíðindaskriv frá FFU:

Føroyskir fiskimenn uttanlands

Felagið hevði aðalfund hin 28. desember 2000 í Norðurlandahúsinum, har neyndarval var.

Í nevndina kom Jógvan Fagraklett Kollafjørð, og úr nevndini fór Bennie Højgaard í Fuglafirði. Hesir eru valdir fyri teir sum sigla í Danmark.

Fyri teir, sum sigla í Kanada: Birgir Lützen, Tórshavn, afturvaldur.

Fyri Norra: Høgni Waag Høgnesen, Tofur, afturvaldur.

Á fundinum varð Føroya Sparikassi og greiddi frá Luta- og Kapitalpension, og umboð frá Skatta- og Fíggiarmála-stýrinum og greiddi frá rættindum í skattinum, har serligur dentur var á samdøgursfrádráttinum. Har kom fram, at allir ikki vóru greiðir yvir henda, tí tað frá deildum Toll- & Skatt hava givið okkara limum upplýsingar, sum ikki samsvara við tað, ið fekst út av á fundinum.

Tí kunna limir okkara kanna eftir, um teir hava fingið henda frádrátt, um ikki, so kunna teir fáa

hetta í rættlag fyri seinastu fimm árinu við at venda sær til Toll- & Skatt í sínum øki.

Á fundinum var eitt uppskot lagt fram av einum faldara til felagið.

Felagið arbeidir framvegis við at útvega limun sínum samlagstrygging.

Felagið er nærur komið á mál við samstarvstaltu fyri limirnar við Formula fo, har teir kunna koma á skeið ella taka seg saman um skeið, eins og teir fáa ein serpris við keyp av telduútbúnaði.

Eisini eru fleiri avtalur um ymiskt við at vera komnar undir land bæði her á landið og í útlandinum.

Eldri og gomul østast og ræðast alt meira og meira ta ágangandi og óføroysku indoktrinering, sum í longri tíð og áhaldandi so náðileyst hevur leikað í, tað veri seg í skrift og talu. Hetta hevur sum vituligt er borið við sær, at stórir ótryggleiki valdar millum fólk á hesum klettum, og tey eru sum sagt ikki fá, ið ræðast tendentiosa tíðindaflutningin og ódæmiga skrivingsarlagið, har rithøvundur og annað gott fólk ikki smæðist burtur.

Nú, stutt aðrenn anno Domini MM legði áramur inn, deklameraði ein av teimum nakað, sum mest av øllum liktist trárjattan, Credo, og sum síður er, eiga fólk at standa uppi,

meðan slíkar jättanir verða lisnar.

Ein annar hevur um somu tíð við marathongrein sligið fast við 7 tumma spíkarum, at Danmark, danskarar hava jagstrað Føroyar og føroyingar í óminni. Nógvir av forherðingnum hava sostatt ligið undir grønu torvu í øldir.

Løgið: Er tað ikki haðani, vit føroyingar hava sokið evropeiskan kultur? Bókmentir, list, musikk og humanismu við tí stóru veking, fleiri av okkara bestu monnum nomu á háskúllum, millum aðrar kunnu vit nevna Askov og Vallekilde.

Skrivingin og orðalagið á parnasinum minnir okkum um fjaðrarnar og tær skrukkandi hønurnar á vaglinum í høsnaðurinum hjá H. C. Andersen.

»O, Freunde, nicht diese Töne«.

Í 1861 kom út bókin »Fox-Expeditionen i Aaret 1860 over Færøerne, Island og Grønland«. Bókin er skrivað prentað við gotiskari skrift, hon er áhugaverd og spennandi at lesa. Um Føroyar og føroyingar er millum annað skrivað:

»Om Eftermiddagen passerede vi Kaldbaksfjord og ankom om Aftenen til Kollefjord, ved hvis Bund vi fandt den første Bolig,

siden vi havde forladt Thorshavn, og da vi syntes at have udført et godt Dag-arbejde, besluttede vi at søge Natteleie der. Vi havde en meget brat Nedstigning fra 1143 Fods Høide. Husets Eier, Bonden Ole Christian Dam (1798-1886, giftur við Anna Christine Mohr 1803-1874) i Øre-Enge, modtog os med megen Gæstfrihed. Han syntes at være en velstaaende Mand, der holdt sine sager i god Orden. Beskrivelser af Færøerne vrímle af, saae vi her intet til. Vi fandt tværtimod det modsatte. Hele Husets Ydre var et mønster paa Orden og Reenlighed, og »Salen«, som os blev anvist, udmærkede sig ved et smukt, hvidtskuret Gulv og et særdeles hyggeligt Udseende... Hvor kan man andet end holde af en saa god, sund natur, en saa opvakt Fjeldboer, en saa kjæk Søgut! Hans hele væsen tiltaler, og hans hurtige Fatte-evne gjør hans Omgang behagelig... Færingen besidder en udviklet selvstændig Karakter og et frit, aabent blik paa Livet. I Omgang er han beleven som kun faa Bønder i Verden... Kl. 2 traf vi sammen med Shaffner i det omtalte Huus hos Bonden Jens Christian Jacobsen, der havde en stor

Familie: 4 Døttre og 4 Sønner. Det var Søndag og hele Familien var forsamlet, inclusive Børnebørn. De havde netop som vi ankom tilendebragt deres Huusandagt, i hvilken Shaffner havde deeltaget. Han forsikrede, at han, skjønt han ikke havde forstaaet Ordene, dog havde følt sig meget andægtig stemt; og hans Udseende bekræftede hans Ord, da han bevæget beskrev os den ærværdige Alvor, hvormed den gamle Bedstefader havde ledet Gudstjenester, og den Andagt, med hvilken Alle: Kvinder, Mænd og Børn, havde fulgt Handlinge.

I Qvalvig toge vi ind til Bonden John Johansen hvis Huus endog overgik hvad vi hidtil havde seet, men som jeg ikke nærmere skal berøre, af Frygt for at blive beskyldt for: ikke at ville see Ureenlighed. Vi blev her modtagne med den samme gæstfrie Venlighed, som overalt udmærker Færingen...«

Hetta var so eitt lítið brot úr áðurnevndu bók, sum Premierlieutenant i Infanteriet Th. Beilau skrivaði fyri 140 árum síðan.

...men í russiskari roulettu – og serføroyskari – valda aðrar kenstur og aðrir tónar.

Tekna teg
sum haldara,
so fært tú
socialin
5 ferðir um
vikuna
til dyrnar

Tíðindablaðið

sosialurin

Box 76
110 Tórshavn

ÓKEYPIS

Sosialurin
rindar
postgjaldið

64

Undirritaði teknað seg sum haldara av Tíðindablaðnum Sosialinum, og fái blaðið 5 ferðir um vikuna.

Restina av hesum ársfjórðingi fái eg Sosialin ókeypis!

Navn:	
Búst.:	
Postnr., bygð, býur:	
Tlf.:	
Undirskrift:	

☐ Haldarar í Føroyum: 360,-/ársfj.

☐ Haldarar í Europa: 510,-/ársfj.

☐ 5 blöð einaferð um vikuna í Europa: 425,-/ársfj.

☐ Onnur lond: Ymiskir prísir

☐ Internet: 240,-/ársfj.

Sosialurin

Streymoy

Dansur
verður í
vikuskiftinum

ALLIR
FÓTBÓLTSDYSTIR
Á
STÓRSKYGGJA
Í KAGGANUM

AUTO
- Dag sum nátt -
- skjótt og gott -

Skalt tú bil hýra
- so er tað 311234

AUTO

BENZIN
DIESEL
KIOSK
- ALT DÖGNÍÐ -

AUTO
311234

Norðurlandahúsið
í Føroyum

Sí SVF tekstvarp
s. 650

Mat-seðilin

Hósdagin 4. jan.:
Lambafrikasé

Fríggjadagin 5. jan.:
Ensukur búffur

Leygardagin 6. jan.:
Culottesteik

Mánadagin 8. jan.:
Gjörd hara

Týsdagin 9. jan.:
Gordon Bleu

Mikudagin 10. jan.:
Saltkjøt

Kostnaður 32,- kr.

Seinnaparts-
TILBOÐ
frá kl. 14.00:

Juniorburgari 14,95
Maxiburgari ella
Búffsandwich 19,95

Matstovan
í Hoyvík

NÁTT-
BUSSURIN
hjá Óssuri Christiansen

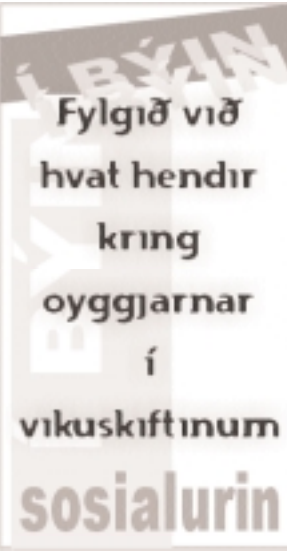
Leygarkvöldið:
• Úr Vestmanna kl. 24
• Úr Tórshavn kl. 01
• Úr Vestmanna kl. 04
• Úr Tórshavn kl. 05

(Koyrt verður um
Kvívik og Kollafjørð,
tá fráboðan fyriliggur)

Onnur kvöld kann
koyrast eftir avtalu

Tlf. 424254
Bussarnir:
Tlf. 287752 • 286254

Norðoyggjar

Klaksvíkar
Klubbi

Dansur
verður
leygarkvöldið
við
plátuvendara

Klubbin hevur:
POOLBORÐ
BILLIARDBORÐ
ENSKAN FÓTBÓLT
Á SKY

www.sosialurin.fo

Eysturoy

Góður
trettanda-
kvøldsansur

Á STRONDUM

Góður trettandakvølds-
dansur verður
á Strondum
leygarkvöldið 6.jan
har Audio spælir
góðan dansitónleik.

Matstovan verður opin

STRÁLAN

Vilja tygum við í

Í býin - hvønn hósdag

Ynskja tygum at lýsa í teiginum *Í býin*, so fyllið út henda lepan og sendið hann til Sosialin, box 76, 110 Tórshavn – ella fax 314720

Tekstur

Nýggjárstoskurin

Sólmundur Joensen

Teir stóru toskarnir

Desember 2000

Toskar í hópatali á Toskabankanum, stórir og smáir, tjúkkir og feitir og slánar. Frælsir teir svimja higar og hagar, yvir dalar og fjøll, yvir heyg og hól, niðan og oman líðir, innar í gjáir og glopur, toskastimar á ferð so langt eyga sær. Hatta toskarikið er eitt stórt ríki, jú sanniliga ein sannur lit-fagur toskaalindingarður.

Í stóru og stásiligu kongsborgini í háseti toskakongurin og toskadrotningin sita í mekt og mæti. Tey eta, drekka og dansa, so har líður ongin nakra neyð, hvørki so ella so, og toskakongurin skrivur undir allar tær mongu toskalógirnar, ið toskaborgararnir skulu halda, og hesar toskalógir eru so sniðiliga orðaðar, at bert teir stóru toskarnir skilja tær, og kunnu reika um fríir og frælsir, uttan at nakað rinur við teir. Teir stóru toskarnir hava lært á víða-

gitnum lærustovnum vestan hav, hvussu teir skulu hvesa tennirnar fyri á tann hátt at skræða trol, nóttir, gørn sundur og soleiðis sleppa snikkaleysir út aftur, og kunnu frælsir eika um á verðaldarhøvunum, meðan teir smáu altíð eru í vanda, teir hava ongar móguleikar at sleppa gjøgnum meskar-nar, men verða fangaðir, og enda sínar dagar í svongum mannbúkum. Í hesum toskarikinum valdar altíð friður, og øll liva saman í sátt og semju.

Í útjaðaranum á Toskabankanum í einum tryggum, friðarligum umhvørvi býr ein stór toskafamilja, toskapápin, toskamamma, toskaabbar og toska ommur og ein rúgva av toskabørn-um, og tey búgva í einari glæsiligari toskaborg.

Toskapápin reikar víða um, men kemur altíð heim- aftur til toskafamiljuna, men hendan samvitkufulla toskamamman passar børn- ini væl og virðiliga, sum ein dugnalig toskamamma jú skal gera, frá tí tey koma í reiðrið, til tey verða floygd og flyta heimanifrá,

jú sanniliga eitt trygt og lærufríkt heimaumhvørvi. Toskafamiljan ger altíð nógv burturúr høgtíðnum, ein sannur høgtíðardámur liggur yvir toskaborgini – reinleikin geislar langa leið, men í kjalarvorrinum er altíð eitt stórt, rúgvismikið upptak. Toskapápin kemur altíð heim til jóla- aftan, og hevur eina rúgvu av jólagávum við sær, hetta plagdi pápi hansara altíð at gera, so hetta er, sum so mangt annað, ættarbregði.

Tá ið øll eru mett og væl sett og jólagávurnar pakk- aðar upp og toskaarnir hava sungið toskasangirnar kring jóltræði, ið stendur í miðjum gildisskála – høgt til loft og vítt til veggja, tá seta øll seg kring toskapá- pan og lýða á, meðan hann greiðir frá øllum tí fjól- broytta, spennandi og vandamikla, hann hevur upplivað á sínum mongu ferðum víða um á verð- aldarhøvunum. Hann hevur verið í Barentshavinum, New Foundlandi, hevur vitja norskar toskar, grøn- lenskar toskar, íslenskar toskar, amerikanskar tosk-

ar.

Allar hesar frásøgnir líka teimum øllum sera væl at hoyra á Toskabankanum. Tær somu søgurnar ár aftaná ár. Jú sanniliga hevur eydnan verið við toska- pápanum. Men tað hevur mangan verið um repplið, at hann hevur verið fagnaður bæði í gørnum, nóttum, trolum og á huki, men ígjøgnum meskarnar slepp hann altíð, og kundi síðan svimja fríur og frælsur út aftur í víðu verð.

Men allar hesar snildir hevur hann lært frá toska- abbanum, sum nú sat og nikkaði til hvørt orð, ið toskapápin segði, og smilt- ist í skeggi. Toskaabbin kundi nú minnst vit lær- dóm, hann hevði nomið sær á tí besta listilærda skúla- num vestan hav, og allar hansara snildiligu royndir hevði hann lært toskasonin.

Eisini hevði toskapápin lært mangar snildir av teim mongu fremmandutosku- num, hann hevði nomið sær kunneleika frá. Toskapápin hevur sanniliga gingið í tí góða listilærda skúlanum, ið veitir kunneleika og lær-

dóm, soleiðis at fram- skygdir toskar ongantið verða fangaðir, hvørki í gørnum, trolum, nóttum ella á huki – teir koma at bú- leikast í friði og náðum og geva hendan teirra listi- lærða kunneleika og snildir víðari til toskabørn síni, og tey, ið vilja fara eftir fagnaður bækni, verða eins og toskaabbin, listilærð og snild sum slangir.

Hesir stóru toskarnir skilja hvønn annan, tosa sama toskamál, men sær lærdóm á teim bestu læru- stovnum bæði vestan hav og nú eisini á Toskabanka- num, ið er vorðin ein fyri- mynd fyri teir stóru toskar- nar, hesin lærustovnur er vorðin víðakendur, sum toskaabbin setti á stovn, og sum toskapápin gekk í og nú synir hansara ganga í – verða einaferð til stórar, snildir og listilærðar toskar – koma at skilja og tosa hetta listilærda og snildiliga altjóða stórtoskamálið.

Toskapápin var í góðum hýri, og hendan jólaveitslan vardi í 14 dagar, men tá mátti hann út aftur í stóru verð, og øll sögdu hesum